

Aleg. 207

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za rok 1903/4.

Wysoki Sejmie!

Wyczerpujące sprawozdanie Wydziału krajowego, dające jasny obraz stosunków w zakładzie Czernichowskim, zwalnia komisję gospodarstwa krajowego od szerszego wyводу, ograniczając go do kilku tylko uwag.

Poruszoną przez Dyrekcyę myśl zaprowadzenia osobnego kursu przygotowawczego, a to w celu uchylenia trudności wynikających z niedostatecznego wykształcenia uczniów, uważa komisya gospodarstwa krajowego za niemożliwe do przeprowadzenia i uważa stanowisko Wydziału krajowego, zajęte w tej sprawie, za zupełnie zgodne z jej zapatrywaniem. Zarządzenie takie bowiem, mające w konsekwencji zaprowadzenie czwartego roku nauki, musiałoby narazić bądź to fundusz krajowy na znaczne koszta rozszerzenia zakładu, bądź też obniżyć liczbę wychowanków przy opuszczeniu zakładu wobec ograniczonej możności pomieszczenia. — Pierwsze jest niemożliwe ze względu na trudne położenie finansowe kraju, drugie zaś byłoby szkodliwem przez ograniczenie zadania zakładu, by wykształcać możliwie najliczniejszy zastęp fachowych rolników.

Wychodząc z założenia, że uczeń zakładu, przeznaczony do twardego zawodu rolniczego, winien przede wszystkim mieć poczucie obowiązku, komisya gospodarstwa krajowego wyrazić musi z całym naciskiem zdanie, że przepisy obowiązujące uczniów winny być wykonywane z całą z ścisłością; — że więc wykrętne uchylenie się od obowiązku dotrzymywania terminu powrotu po feryach świątecznych bezzwzględnie tolerowanem być nie powinno. To też odnośnie zarządzenia, wydane przez Wydział krajowy, znajdują w komisji gospodarstwa krajowego jak najsilniejsze poparcie.

Ustęp sprawozdania Wydziału krajowego, dotyczący wydatków na rekonstrukcyę i inwestycyę w zakładzie Czernichowskim, następuje uwagę, że kwoty obciążające fundusz krajowy od szeregu lat stają się ciężarem zbyt uciążliwym. Komisya gospodarstwa krajowego, mając na uwadze stan finansów krajowych i nieodzowną potrzebę oszczędności, musi stanowczo domagać się zerwania z systemem corocznych żądań i sądzi, że długoletni okres kosztownych inwestycyi winien być już teraz zamknięty.

Co się tyczy folwarku w Czernichowie, komisya gospodarstwa krajowego przyjmując sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości, robi uwagę, że projektowane przykupno siedmiu hektarów roli na Pasiekach i utworzenie pastwiska dla krów przez

wyrównanie dołów za cegielnią byłoby niezawodnie użytecznem; sądzi jednak przytem, że projekta te mogą być przeprowadzone bez obciążenia funduszków krajowych, jeśli równocześnie fundusz ze sprzedaży łąk na Kłokoczynie wydatki na powyższe cele pokryje.

Myśl wstawienia nowej pozycyi na utrzymanie zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego w Czernichowie w kwocie 600 koron, a to po połowie do budżetu szkolnego i folwarcznego, nie wydaje się komisyi dostatecznie uzasadnionym. — Wydatek ten bowiem, jeśli okazał się potrzebnym, a spowodowany został coraz liczniejszymi szkodami w polu i na obejściu folwarcznem, to bezzwzględnie tylko gospodarstwo folwarczne obciążać powinien. — Dalszy zaś powód przytoczony, że wydatek ten jest koniecznym ze względu na publiczne bezpieczeństwo i że wskutek zażaleń na stosunki panujące w Czernichowie Wydział powiatowy krakowski domagał się od dyrekcji ustanowienia takiego zaprzysiężonego strażnika, nie można uznać za uzasadniony, gdyż obowiązek wykonywania policyi bezpieczeństwa publicznego ciąży na gminie, która poza obrębem zakładu swój obowiązek w sposób odpowiedni wykonywać powinna.

Kończąc powyższe sprawozdanie, komisya gospodarstwa krajowego zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie.

II. Sejm zatwierdza zarządzenie Wydziału krajowego w sprawie rozpoczęcia budowy domu dla funkcyonaryuszki szkolnych w Czernichowie kosztem 50.000 koron i wstawia na ten cel w rubr. VI. poz. 37 budżetu krajowego szkoły Czernichowskiej na r. 1905 resztę potrzebnego do budowy kredytu w kwocie 30.000 koron.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się przyczynił do kosztów budowy domu dla funkcyonaryuszki krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie subwencją w wysokości 50% kosztów budowy.

Przewodniczący:

Gorajski.

Sprawozdawca:

Vivien.